

FRIESE PLATVIS

Tot zo'n twee jaar geleden had fanatiek en allround sportvisser Froukje Wiersma (27) nog nooit aan zee gevestigd. Inmiddels komt de geboren Friezin er bijna wekelijks en heeft ze het 'zoute' spelletje haarfijn door. Hét VISblad stak met haar bij Harlingen de zeedijk over voor een sessie op platvis.

TEKST: BARD BORGER
FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG

“Dit is wel op het randje hoor”, zegt Froukje met stemverheffing terwijl de pittige zuidwestenwind – kracht vier à vijf Beaufort – ons in het gezicht blaast. Voor onze voeten klotst het water tegen de stenen van de dijk. “Zeebaars kan ruig weer wel waarderen, maar platvis heeft liever een stillere zee.” Froukjes oom – haar vaste vismaat – zit even verderop al te vissen. Net wanneer we bij hem staan, vangt hij zijn eerste bot. “Kijk, dat geeft dan wél weer vertrouwen”, grijnst Froukje. Snel loopt ze terug naar haar stek en tuigt haar hengels op.

ZO LICHT MOGELIJK

Uit de foedralen komen twee karperstokken van 3,90 meter tevoorschijn, met daaronder molens in het 5000-formaat. Op de spoelen zit een rode nylonlijn (50/00) en een paternoster van om en nabij een meter lang met drie zijlijnen (25/00) completeert het geheel. Op de lijn vlak boven de langstelige haken (maat 6) zitten kraaltjes en een fonkelend, blauw kettingsteentje als attractor. “Mijn onderlijnen maak ik meestal zelf en die versierinkjes haal ik bij de Action”, verklaart Froukje de huisvlijt. Om het aas (enigszins) op zijn plaats te houden gebruikt ze werpgewichten van 150 gram. “Als het niet zo hard stroomt en waait, is dat hooguit honderd gram. Ik vis altijd zo licht mogelijk, zodat ik de vis kan voelen – zowel op zoet water als aan zee. Nu heb ik echter wat extra gewicht nodig.”

MESHEFTEN FAVORIET

Met behulp van een aasnaald rijgt Froukje zagers op de ene paternoster en mesheften op de andere. Welk aas is voor platvis haar favoriet? “Als ik moest kiezen, zou ik alleen nog maar met ‘scheermessen’ (mesheften) vissen. Opvallend weinig mensen gebruiken dit aas, maar ik vang er stevast de grootste bot-

Mesheften zijn Froukjes favoriete aas voor platvis.

Direct na de worp draait Froukje de lijn strak en stuurt ze met haar hengel het werpgewicht naar de juiste plek.

ten mee. Meestal koop ik ze in kilo-verpakkingen bij de Makro." Direct na de eerste worp – zo'n vijftig meter ver – draait Froukje de lijn strak terwijl ze met de hengel naar links wijst om het werpgewicht te sturen.

De hengel gaat daarna in de steun, de top schuin omhoog gericht naar de einder boven zee. De tweede onderlijn komt iets meer naar rechts te liggen. Ondertussen dartelt haar hond om haar benen, snuffelend aan het aas en spelend met de foedralen. "Sinne, af!", roept ze de wildebras tot de orde. De jonge sint-bernard gaat direct liggen en kauwt tevreden op haar bot.

MUIEN ZOEKEN

Terwijl de hengeltoppen lichtjes schudden in de wind, rijst de vraag waar je met zo'n grote bak water voor je neus het aas moet aanbieden. "Voor platvis moet je in de geulen – ook wel 'muien' genoemd – vissen. Daar stroomt het water het hardst doorheen", legt Froukje uit. "Platvissen kruipen in een mui onder het zand en slaan toe zodra een prooi voorbij komt. Pakt een platvis je aas, dan zie je meestal één duidelijke tik op de hengeltop waarna

deze een beetje blijft trillen. De vis heeft zichzelf dan gehaakt." Het diepteprofiel op een stek ontdek je volgens Froukje het gemakkelijkst bij laagwater. "Dan zie je goed waar het water blijft staan; dat zijn de diepere delen. Met weinig wind kun je de kustzone 'lezen' door goed op het wateroppervlak te letten. Waar de golven sneller breken, is het ondieper."

ALLES TERUG

"Zag je die tik op de rechter hengeltop? Daar zit nu waarschijnlijk een vis aan", meldt Froukje na nog geen kwartier vissen. Even later draait ze inderdaad haar eerste platvis van de dag – een fraai exemplaar – binnen. Op de mesheft, precies zoals voorspeld. Door de oranje vlekjes over het hele vissennet twijfelt Froukje even hardop: "Is dit nu een bot of een schar?" Een 'aai' over de flank geeft uitsluitsel: schar. "Die voelt ruw aan over de gehele lengte van staart naar kop", legt ze uit. "Bij bot voel je ook minder ruwe delen." Tijdens het onthaken van de vis draait ook Froukjes oom een mooie platvis binnen. Beide vissen gaan na de foto's terug. "Hoewel ik graag een visje eet, nemen we toch nooit vis mee. Mijn oom en ik vissen puur voor de sport."

Bot is aan licht materiaal een mooie sportvis.

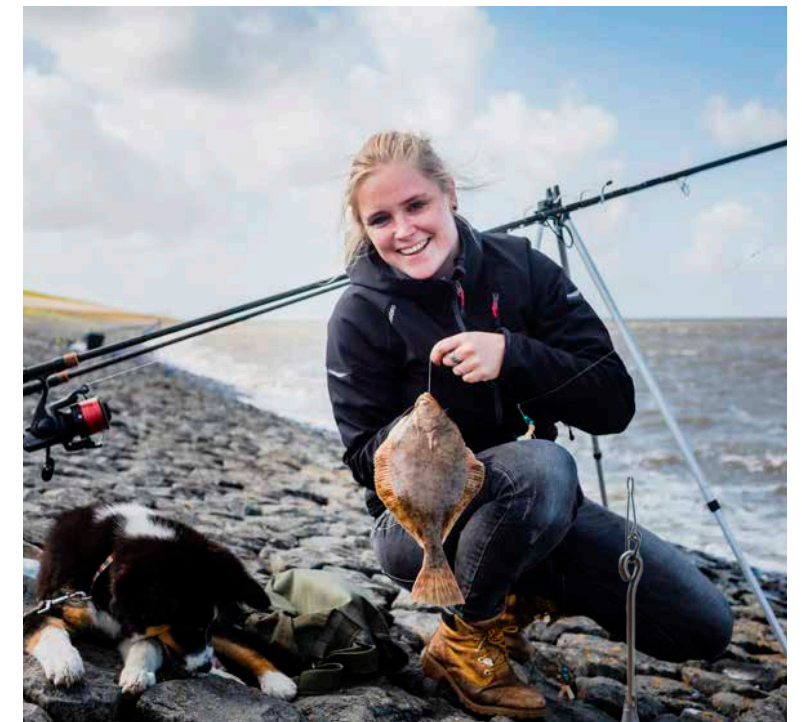

SPORTLEADER

Onder het gesuis van de aanhoudende zuidwestenwind vertelt Froukje over haar werk op de outdoor- en hengelsportafdeling bij De cathlon in Leeuwarden. Daar kwam ze zo'n vier jaar geleden terecht voor een bijbaan naast haar studie. Inmiddels werkt ze er full-time en mag ze zichzelf 'Sportleader hengelsport' noemen. "Dankzij mijn werk spreek ik bijna dagelijks sportvissers van alle leeftijden, niveaus en disciplines. Zowel uit binnen- als buitenland", aldus Froukje. "Kinderen en 'herintreders' vind ik het leukst. Oudere mensen moeten vaak wennen aan het lichte en verfijnde materiaal van tegenwoordig. Dan is het extra leuk om uitleg te geven. Vaak vertellen ze ook de mooiste verhalen over vroeger. Kinderen komen later soms terug met vangstfoto's of met extra vragen. Dan merk je dat het sportvisvirus heeft toegeslagen."

LOSSER

"Ja!" Midden in haar verhaal staat Froukje ineens op en haalt uit met haar hengel – opnieuw de rechter, die met mesheften is beaasd. Na een paar tellen geeft ze de hengel aan de reporter. "Hier, voel maar eens hoe zo'n platvis vecht." Na een paar tellen lijkt het gewicht van de lijn te 'vallen'. Zit de vis er nog wel aan? Froukje neemt de hengel weer over, draait de nog uitstaande lijn binnen en ziet dat de vis de haak heeft gelost. "Grote kans dat het dan een kleine zeebaars was. Die

azen met deze wind en golfslag meestal goed, maar schudden een haak eenvoudiger uit hun zachte bek. Ach ja, we hebben in elk geval weer even wat actie gehad."

ELEMENTEN

Die actie is voor Froukje niet hoofdzaak bij deze visserij. "Roofvis, karper en witvis: ik vind het allemaal supergaaf. Maar aan de kust kom ik het meest tot rust. Nergens anders voel je de elementen zo goed als hier." Kort na de geloste vis vangt Froukjes' oom nog één bot – daarna valt de beet compleet weg. Opvallend, want juist het afgaand tij brengt doorgaans de beste vangsten. "Het viel me al op dat het water vandaag nauwelijks zakt", meldt Froukje zoekend naar een verklaring. "Mijn vermoeden is dat de harde wind het zeewater opstuwt." Als niet veel later de voorraad mesheften op is, pakken we in en lopen we terug naar de auto. Froukje geeft Sinne een aai over de bol en blikt tevreden terug. "We zijn weer uitgevist én uitgewaaid."

**MET WEINIG WIND
KUN JE DE KUSTZONE
'LEZEN' DOOR GOED
OP HET WATER-
OPPERVLAK TE
LETTEN**

